

Seniausias Lietuvos archyvo pastatas ir šimtmetį švenčiantis
muziejus: Panevėžio pasididžiavimas

Panevėžys mini ypatingą sukaktį - šiemet sukanka 100 metų nuo Panevėžio kraštotyros muziejaus įkūrimo. Tai proga prisiminti muziejaus istoriją, pasiekimus ir vieną reikšmingiausių miesto kultūros paveldo objektų - seniausią Panevėžio pastatą.

Nedidelis mūrinukas, esantis Kranto g. 21, yra ne tik seniausias Panevėžio statinys, bet ir vienintelis Lietuvoje išlikęs archyvo pastatas. Jis buvo pastatytas 1614 m. Žemaitijos ir Upytės seniūno Jeronimo Valavičiaus iniciatyva kaip Upytės pavieto teismo archyvas. Tuo metu didelis dėmesys buvo skiriamas saugumui - pastatas turėjo tvirtas duris, geležines groteles ir storas sienas, saugojusias svarbius dokumentus.

Per šimtmečius pastatas keitė paskirtį: buvo naudojamas ūkio reikmėms, o 1925 m. tapo Panevėžio muziejaus namais. Pirmoji muziejaus ekspozicija buvo atidaryta būtent sausio 18 dieną. Tais pačiais metais muziejų aplankė net 7 366 lankytojai. O 1927 m. gegužę muziejuje lankėsi Lietuvos Respublikos prezidentas Antanas Smetona.

Šiandien lankytojai turi unikalią galimybę susipažinti su ekspozicija „Upytės bajorai“, kuri nukelia į Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikus. Joje pristatomi autentiški bajorų daiktai, monetų lobiai, dvarų nuotraukos, dvarininkų portretai bei bajorų giminių herbai. Ekspozicijoje taip pat atkurtas dvaro interjeras ir pristatoma legendinio bajoro Vladislavo Sicinskio-Čičinsko instaliacija.

Pasak Panevėžio kraštotyros muziejaus direktoriaus pavaduotojos ir vyriausiosios muziejaus rinkinių kuratorės Jūratės Gaidelienės, muziejaus šimtmetis yra tik dalis šio pastato istorijos, siekiančios daugiau nei keturis šimtus metų.

„Šis pastatas - unikalus ne tik Panevėžiui, bet ir visai Lietuvai. Tai vienintelis tokiai veiklai skirtas ir išlikęs statinys. Įdomu pažymėti, kad jau pirmąją muziejaus dieną - 1925 metų sausio 18-ąją - jo eksponatus apžiūrėjo net 400 lankytojų. Muziejuje lankėsi ir to meto garbingi svečiai, Lietuvos prezidentas Antanas Smetona su svita, vyskupas Teofilius Matulionis, kuris apsilankė po tremties ir padovanojo muziejui vertingų eksponatų“, - sakė J. Gaidelienė.

Panevėžio kraštotyros muziejus kviečia miesto gyventojus ir svečius švęsti šimtmetį drauge!

Jubiliejinis renginys - „GEK diena muziejuje“

Kada? Sausio 18 d., nuo 11 iki 16 val.

Seniausias Lietuvos archyvo pastatas ir šimtmetį švenčiantis muziejus: Panevėžio pasididžiavimas

Kur? Lankytojai laukiami seniausiame miesto pastate (Kranto g. 21), kuriame 1925 m. buvo įkurtas muziejus, ir pagrindiniuose kraštotyros muziejaus rūmuose (Vasario 16-osios g. 23).

Kas vyks?

Bus pristatomi pirmieji muziejaus eksponatai, iškelti iš saugyklų.

Muziejininkai pasakos įdomiausias eksponatų istorijas.

Lankytojai sužinos, ką reiškia paslaptinis GEK kodas.

Įteikti muziejui dovaną galite ir Jūs

Muziejininkai laukia Panevėžio muziejaus istoriją įprasminančių eksponatų: senų nuotraukų, atsiminimų, filmuotos medžiagos. Galbūt lankėtės muziejuje prieš 40 ar 50 metų? Jūsų prisiminimai ir išpūdžiai būtų neįkainojama dovana...

